

POSTANOWIENIE

Dnia 12 maja 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk

w sprawie **S. G.**

skazanego z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

w dniu 12 maja 2022 r.,

kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Okręgowego w K.

z dnia 28 września 2021 r., sygn. akt VII Ka [...],

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w J.

z dnia 14 kwietnia 2021 r., sygn. akt II K [...],

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. zwolnić skazanego S. G. od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie kasacyjne, w tym od wydatków tego postępowania w kwocie 20,00 (dwadzieścia) złotych;**
- 3. zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz obrońcy z urzędu adwokata T. M. - Kancelaria Adwokacka w K. kwotę 442,80 zł (czterysta czterdzieści dwa złote i osiemdziesiąt groszy), w tym 23 % VAT, tytułem wynagrodzenia za sporządzenie i wniesienie kasacji na rzecz S. G..**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w J. z 14 kwietnia 2021 r., sygn. akt II Akt [...], S. G. został uznany za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu aktem

oskarżenia, wyczerpującego znamiona przestępstwa z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i za to na mocy art. 14 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. skazano go w pkt. I tego orzeczenia na karę roku i 10 miesięcy pozbawienia wolności. Jednocześnie w pkt. II wyroku zasądzone od oskarżonego koszty postępowania.

Apelacja od wskazanego orzeczenia została wniesiona przez obrońcę oskarżonego. W treści tego środka odwoławczego skarżący podniósł zarzuty:

1. obrazy przepisu prawa materialnego, w innym wypadku niż w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu, a to przepisu art. 63 § 1 k.k. poprzez niezaliczenie okresu rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie na poczet orzeczonej kary;
2. obrazy przepisów postępowania, która to obraza miała wpływ na treść orzeczenia, a to przepisów art. 4 k.p.k., art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. oraz 424 § 1 pkt 1 k.p.k.;
3. obrazy przepisów postępowania, która to obraza miała wpływ na treść orzeczenia, a to przepisu art. 5 § 1 k.p.k. oraz przepisu art. 366 k.p.k. w zw. z art. 167 k.p.k.;
4. błędu w ustaleniach faktycznych mającego wpływ na treść rozstrzygnięcia, polegającego na przyjęciu, że oskarżony wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami dokonał czynu stypizowanego z art. 286 § 1 k.k., podczas gdy brak jest dowodów, w oparciu o które oskarżonemu można by przypisać udział w jakiegokolwiek części czynu polegającego na świadomości, że jego działanie związane jest z oszukiwaniem ludzi, nawet w formie choćby dorozumianej zgody na dokonanie przestępstwa lub objęcie jego swym zamiarem;
5. błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mającego wpływ na treść wyroku, będącego konsekwencją naruszeń prawa procesowego, a polegającego na przyjęciu, że oskarżony ściśle współdziałał z nieustaloną dotychczas osobą w ramach z góry określonego podziału ról, pomimo tego, że jak wskazał oskarżony oraz świadek W. P. taksówkarze są w obecnych czasach proszeni również o przewóz nie tylko osób, ale i rzeczy.

Sąd Okręgowy w K., po rozpoznaniu wywiedzionej przez obrońcę oskarżonego apelacji, wyrokiem z dnia 28 września 2021 r., sygn. akt VII Ka [...], zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zaliczył oskarżonemu okres zatrzymania i tymczasowego aresztowania od dnia 16 lipca 2019 r. godzina 12.20 do dnia 1 października 2019 r. godzina 14:46 (pkt I). W pozostałej części (pkt. II wyroku Sądu drugiej instancji) zaskarżony wyrok utrzymał w mocy i zwolnił oskarżonego (pkt IV wyroku) od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, obciążając nimi Skarb Państwa.

Kasację od wyroku Sądu odwoławczego wniósł obrońca skazanego, zaskarżając go w całości na korzyść S. G.. Skarżący zarzucił kwestionowanemu orzeczeniu:

1. rażące naruszenie przepisów prawa procesowego, mające istotny wpływ na treść zaskarżonego rozstrzygnięcia, a to art 167 k.p.k. w zw. z art 366 § 1 k.p.k., polegające na zaniechaniu podjęcia przez Sąd czynności zmierzających do wyjaśnienia istotnych okoliczności sprawy, w szczególności zaś na niepodjęciu czynności, które pozwoliłyby na zweryfikowanie kto pozostawał właścicielem angielskiego numeru telefonu, z którego, jak wynika z akt sprawy, kontaktowano się ze skazanym i zlecano mu odbiór przesyłek, a tym samym niepodjęciu czynności, które zmierzałyby do ustalenia zakresu działań skazanego, a w konsekwencji możliwości przypisania jego działaniom przestępczego charakteru;
2. rażące naruszenie przepisów prawa procesowego, mające istotny wpływ na treść zaskarżonego rozstrzygnięcia, a to art 5 § 1 i 2 k.p.k. poprzez ich niezastosowanie i rozstrzygnięcie niedających się (w obliczu wadliwie zebranego, niepełnego materiału dowodowego) usunąć wątpliwości na niekorzyść skazanego;
3. rażące naruszenie przepisów prawa procesowego, mające istotny wpływ na treść zaskarżonego rozstrzygnięcia, a to art 433 § 2 k.p.k. w zw. z art 437 § 1 k.p.k. w zw. z art 171 § 1 k.p.k. poprzez utrzymanie rozstrzygnięcia Sądu pierwszej instancji w mocy, pomimo oparcia tegoż rozstrzygnięcia na zeznaniach świadków, a to W. P. i K. D., zeznających

na rozprawach w dniach 28 grudnia 2020 r. oraz 17 lutego 2021 r., którym nie zapewniono prawa do swobodnej wypowiedzi i rozpoczęto przesłuchania świadków od pytań obrony, bez uprzedniego przesłuchania przez Sąd orzekający;

4. rażące naruszenie przepisów prawa procesowego, mające istotny wpływ na treść zaskarżonego rozstrzygnięcia, a to art 457 § 3 k.p.k., polegające na zaaprobowaniu błędnego stanowiska Sądu pierwszej instancji i jednoczesnym niewyjaśnieniu przez Sąd drugiej instancji rzeczywistej, merytorycznej podstawy wyroku uznającego S. G. za winnego popełnienia zarzuconych mu czynów, ze skutkiem w postaci uniemożliwienia wykonania pełnej i rzetelnej weryfikacji stopnia prawidłowości, przeprowadzonej przez Sąd subsumpcji, która u swego podłoża winna mieć tylko wyraźnie zarysowane i opisane przesłanki, a nie przesłanki formułowane w sposób ogólnikowy, niepozwalający na stwierdzenie co legło u podstaw wydanego wyroku skazującego.

Na podstawie tak sformułowanych zarzutów obrońca skazanego wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w zakresie, w jakim utrzymano wyrok Sądu Rejonowego w J. z dnia 14 kwietnia 2021 r. w mocy i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w K. w postępowaniu odwoławczym.

W odpowiedzi na kasację obrońcy skazanego S. G. prokurator Prokuratury Rejonowej w J. wniósł o uznanie jej za oczywiście bezzasadną.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniesiona przez obrońcę skazanego kasacja jest oczywiście bezzasadna w rozumieniu art. 535 § 3 k.p.k.

W tym miejscu należy przypomnieć, że kasacja jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, służącym od kończącego postępowanie, prawomocnego wyroku sądu odwoławczego. Oznacza to, że podnoszone w kasacji zarzuty odnosić się powinny, co do zasady, do rażącej obrazu prawa, do której miało dojść w toku postępowania odwoławczego.

Tymczasem sposób sformułowania zarzutów w pkt. I i II kasacji i ich uzasadnienie w oczywisty sposób dowodzą, że nadzwyczajny środek zaskarżenia został potraktowany przez jego autora jako kolejny instancyjny środek odwoławczy.

Uważna lektura zarzutów sformułowanych w kasacji nieodparcie prowadzi do wniosku, że są one, nie dosłownym, ale jednak, powtórzeniem zarzutów apelacyjnych, i jak słusznie zwrócił uwagę prokurator w odpowiedzi na kasację, pomimo powołania się w nich na rażącą obrazę przepisów prawa procesowego mają w istocie charakter pozorny oraz są skierowane *de facto* przeciwko rozstrzygnięciu Sądu pierwszej instancji, ponieważ ukrywają w swej konstrukcji kwestionowanie ustaleń faktycznych dokonanych przez Sąd Rejonowy w J.. Trafnie wywiódł także prokurator w swej odpowiedzi, wskazując, że powtórzenie w kasacji zarzutów, które wcześniej zostały sformułowane w apelacji jest dopuszczalne jedynie wówczas, gdy nie odniósł się do nich Sąd odwoławczy, co jednak na gruncie niniejszej sprawy nie miało miejsca.

Zgodzić również należy zgodzić się z Prokuratorem co do wniosków zawartych przez niego w odpowiedzi na kasację w zakresie zarzutu z pkt. IV dotyczącego, zdaniem obrońcy, nieprecyzyjnego i niejednoznacznego odniesienia się w treści uzasadnienia wyroku Sądu odwoławczego do zarzutów sformułowanych w apelacji. W pierwszej kolejności należy zatem stwierdzić, że Sąd Okręgowy właściwie zbadał orzeczenie Sądu pierwszej instancji, dokonując również oceny wyroku w aspekcie przestrzegania norm zawartych w art. 7 k.p.k. i 410 k.p.k. z uwzględnieniem pozostałych dyrektyw ogólnych, którymi winien się kierować w niniejszej sprawie. Biorąc zaś pod uwagę ogólnikowo sformułowane zarzuty apelacji oraz lakoniczne ich uzasadnienie przypomnieć należy skarżącemu, na co zwracał wielokrotnie uwagę Sąd Najwyższy w swych licznych judykatach, że stopień szczegółowości wskazania w treści uzasadnienia Sądu drugiej instancji, czym kierował się wydając wyrok oraz dlaczego zarzuty i wnioski apelacji uznał za zasadne lub niezasadne, stosownie do art. 457 § 3 k.p.k., jest konsekwencją, z jednej strony, jakości i kompletności wyводу zawartego w uzasadnieniu wyroku sądu pierwszej instancji, a z drugiej strony, treści zarzutów apelacji oraz argumentacji, która ma wspierać te zarzuty. Ponadto do naruszenia art. 457 § 3 k.p.k. dochodzi wówczas, gdy w uzasadnieniu wyroku nie zostanie zawarta

rzeczowa argumentacja odnosząca się do zarzutów i wniosków apelacji, a więc wtedy, gdy sąd uznając zarzuty apelacji za zasadne lub niezasadne, nie wyjaśni swojego stanowiska, ewentualnie przedstawiona argumentacja będzie zawierała braki (por. postanowienia: Sądu Najwyższego: z dnia 8 kwietnia 2021 r., I KK 21/21, z dnia 1 lipca 2021 r., II KK 175/21, z dnia 3 grudnia 2021 r., IV KK 464/21, 14 grudnia 2021 r., IV KK 582/21), co również w analizowanej sprawie nie miało miejsca.

Przechodząc do zarzutu z pkt. III kasacji wskazującego na rażące naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 437 § 1 k.p.k. w zw. z art. 171 § 1 k.p.k., które mogło mieć istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia, poprzez utrzymanie rozstrzygnięcia Sądu pierwszej instancji w mocy pomimo oparcia tegoż rozstrzygnięcia na zeznaniach świadków W. P. i K. D., którym nie zapewniono prawa do swobodnej wypowiedzi i rozpoczęto przesłuchania świadków od pytań obrony, bez uprzedniego przesłuchania przez Sąd orzekający, wskazać należy, co następuje.

Przede wszystkim analizowany zarzut winien być zarzutem postawionym rozstrzygnięciu Sądu Rejonowego w apelacji, czego w tym wypadku nie uczyniono. Z tego chociażby powodu twierdzenie obrońcy, że zarzut taki nie został rozpoznany jest – skoro go w rzeczywistości nie zamieszono w zwykłym środku odwoławczym – nieporozumieniem.

Na marginesie, obrońca oskarżonego, obecny na rozprawach na których miało dojść do rzekomego uchybienia, winien je zasygnalizować organowi procesowy, wnosząc o uczynienia stosownej uwagi w tym zakresie w protokole rozprawy głównej. Ponadto, na co również słusznie zwrócił uwagę Prokurator w odpowiedzi na wniesioną przez obrońcę kasację, zeznania świadków W. P. i K. D., zawnioskowanych *nota bene* do przesłuchania właśnie przez obrońcę skazanego, nie były podstawą ustaleń faktycznych Sądu pierwszej instancji w zakresie uznania winy skazanego S. G., co wynika wprost z uzasadnienia wyroku Sądu Rejonowego (k. 260v). W treści tego uzasadnienia Sąd pierwszej instancji, dokonując oceny zeznań świadka W. P., który uczestniczył w podobnym zdarzeniu jak to będące przedmiotem postępowania w sprawie S. G., wskazał, że nie można analogicznie odnieść wskazanych depozycji do zdarzenia z udziałem oskarżonego. Hipotetyczna

zatem jedynie obraza przepisu art. 171 § 1 k.p.k., statuującego zasadę swobodnego wypowiedzenia się osoby przesłuchiwanej, nie miałyby charakteru rażącego naruszenia prawa, które miałyby istotny wpływ na treść orzeczenia.

Wobec powyższego również ten zarzut nie mógł doprowadzić do wzruszenia zaskarżonego kasacją rozstrzygnięcia.

Mając na uwadze trudną sytuację majątkową skazanego, Sąd Najwyższy zwolnił go – na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. – od ponoszenia kosztów sądowych postępowania kasacyjnego, a wydatkami tego postępowania obciążył Skarb Państwa.

O wynagrodzeniu dla obrońcy z urzędu orzeczono na podstawie § 2 pkt 1 oraz § 17 ust. 3 pkt 1 w zw. z § 4 ust. 1 i 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (t.j.: Dz. U. 2019.18).

Uwzględniając całokształt przeprowadzonych w tym uzasadnieniu rozważań orzeczono jak w części dyspozytywnej postanowienia.

a.s.